14/11/2021

Η πλημμύρα του Αγίου Φιλίππου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

ΤΑ ΚΑΜΙΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Με αυτή την ονομασία έμεινε στην ιστορία η φονική πλημμύρα που έπληξε την Αθήνα και τον Πειραιά την Πέμπτη 14 Νοεμβρίου 1896, ανήμερα της εορτής του Αποστόλου Φιλίππου, προκαλώντας τον θάνατο 61 ανθρώπων και τεράστιες υλικές καταστροφές.

Στην μετολυμπιακή Αθήνα της «Μεγάλης Ιδέας» και του «Δυστυχώς Επτωχεύσαμεν», η ημέρα δεν ξεκίνησε καλά. Από τις πρώτες πρωινές ώρες έβρεχε καταρρακτωδώς και η αίσθηση που υπήρχε σε πολλούς κατοίκους του κλειστού άστεως ήταν ότι κάτι κακό θα συνέβαινε. Η Αθήνα εκείνη την εποχή ήταν ανοχύρωτη πόλη, όσον αφορά στα έργα υποδομής. Θύμιζε ένα μεγάλο χωριό, με δρόμους χωμάτινους, μικρά πρόχειρα κατασκευασμένα σπίτια, ανύπαρκτο αποχετευτικό δίκτυο, ενώ τα δύο ιστορικά ποτάμια του λεκανοπεδίου, ο Κηφισός και ο Ιλισσός ήταν ακόμη «ασκεπή» και μια διαρκής απειλή σε περίπτωση νεροποντής.

Από τις μεσημεριανές ώρες της 14ης Νοεμβρίου πολλοί δρόμοι της πρωτεύουσας

είχαν καταστεί αδιάβατοι ή είχαν καταστραφεί τελείως. Γεφύρια είχαν καταρρεύσει, μάντρες είχαν καταπέσει, σπίτια είχαν πλημμυρίσει και οι πρώτες πληροφορίες για νεκρούς έκαναν τον γύρο της Αθήνας. Ιδιαίτερα επλήγη η συνοικία Βατραχονήσι (εκεί που βρίσκεται σήμερα το εκκλησάκι της Αγίας Φωτεινής, στην αρχή της Λεωφόρου Βουλιαγμένης) από την υπερχείλιση του Ιλισσού. Η γέφυρα του Παναθηναϊκού Σταδίου κατέρρευσε από τα ορμητικά νερά του ποταμού και ανάμεσα στα φερτά υλικά που κατέβαζε μπορούσε κανείς να διακρίνει πτώματα ανθρώπων και ζώων. Τουλάχιστον 12 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στην περιοχή, ενώ πολλά σπίτια πλημμύρισαν και καταστράφηκαν ολοσχερώς.

Σημαντικές ζημιές υπέστησαν και οι συνοικίες Βάθη, Αγίου Παντελεήμονα και Κολοκυνθούς, όπου έχασαν τη ζωή τους οκτώ άνθρωποι. Λόγω της πλημμύρας ανατράπηκε η ατμομηχανή της αμαξοστοιχίας που ερχόταν από την Πάτρα, με αποτέλεσμα να καταπλακωθεί ο μηχανικός και να τραυματισθεί βαριά ο θερμαστής.

Η Αθήνα αποκόπηκε, όχι μόνο από την υπόλοιπη Ελλάδα, αλλά και από τον Πειραιά και η συγκοινωνία για κάποιες ημέρες γινόταν δια θαλάσσης. Ο Πειραιάς υπέστη και αυτός μεγάλες καταστροφές από τη θεομηνία. Οι νεκροί έφθασαν τους 40 στις διάφορες συνοικίες του, ενώ κατέρρευσαν τουλάχιστον 450 σπίτια. Η πόλη για δύο ημέρες φωτιζόταν από τα ηλεκτρικά των πλοίων. Ιδιαίτερα επλήγησαν τα Καμίνια, που λόγω συσσώρευσης υδάτων από την υπερχείλιση του Κηφισού και 22 ακόμη χειμάρρων που διέσχιζαν την περιοχή, απομονώθηκαν για μέρες από τον υπόλοιπο Πειραιά. Μεγάλες ζημιές υπέστη και το Νέο Φάληρο, τόπος αναψυχής για τους πλούσιους Αθηναίους εκείνη την περίοδο.

Στο στόχαστρο του αντιπολιτευόμενου Τύπου, όπως ήταν φυσικό, βρέθηκε από την πρώτη στιγμή ο πρωθυπουργός Θεόδωρος Δηλιγιάννης, που διακρινόταν για τα μεγάλα λόγια του. Από την επόμενη ξεκίνησε έρανος για την αποκατάσταση των πλημμυροπαθών. Οι πρώτοι που συνεισέφεραν ήταν ο διάδοχος Κωνσταντίνος (1.500 δρχ) και ο επιχειρηματίας Ανδρέας Συγγρός (2000 δρχ). Πάντως, ένα βασικό μέλημα των κυβερνώντων στη συνέχεια ήταν η κάλυψη της κοίτης των δύο ποταμών, Κηφισού και Ιλισσού, που δημιουργούσαν σημαντικά προβλήματα σε Αθήνα και Πειραιά, ύστερα από κάθε έντονη βροχόπτωση. Εκπονήθηκαν αρκετές μελέτες, αλλά τα έργα κάλυψης πρώτα του Ιλισσού ξεκίνησαν μόλις τη δεκαετία του ’30.

Πηγή: https://www.sansimera.gr/articles/698